

Nr 45

Av herr Mattsson m. fl., om ianspråkstagande av domänverkets markfond för förvärv av fritidsområden.

(Lika lydande med motion nr 38 i Första kammaren)

Frågan om fritidsmiljöns utformning och karaktär har alltmer kommit i centrum för intresset. För den urbaniserade människan är det ett angeläget krav att under den ökade fritiden få tillfällen bl. a. till rekreation i skog och mark — kort sagt kontakt med en uppfriskande natur. Detta är legitima och angelägna behov för nutidsmänniskan, och samhället bör på skilda sätt medverka till tillgodoseende av dem. Behoven är stora och växande dels till följd av den allmänna standardstegringen och bilismens utveckling och dels även till följd av att turistlivets utveckling i Europa i stort kan väntas medföra att en väsentligt ökad uppmärksamhet kommer vårt land och övriga nordiska länder till del från rekreationssökande centraleuropéer.

Trots vårt lands relativt stora ytvidd är emellertid resurserna i detta avseende begränsade. Över huvud ligger i vår natur ett kapital av växande betydelse, som måste vårdas och bevaras för framtiden. Tendenserna till förslitning av naturen blir särskilt påfallande i närheten av stora befolkningscentra. Detta är i väsentlig utsträckning beroende av att rationella anordningar för rekreatiönsändamål ännu i stor omfattning saknas trots att det bl. a. från kommunernas sida under senare år gjorts betydande insatser för att ge fritidsverksamheten organiserade former.

Det är angeläget att samhället i god tid säkrar tillgången på tillräckliga fritidsområden. En rimlig väg härför borde vara att vidga användningsområdet för domänverkets markfond till att även gälla finansieringen av förvärv av fritidsområden. En stor del av markfondens medel har tillförts fonden från försäljningar av tomtmark i tätorter eller genom andra markförsäljningar för att tillfredsställa tätorternas markbehov. En ändring av de nu gällande bestämmelserna fordras emellertid för att markfonden skall få användas till förvärv av annan mark än sådan som är skogsbärande eller till skogsbörd tjänlig. En med hänsyn till de aktuella behoven rimlig fördelning synes oss vara att hälften av markfonden finge disponeras för förvärv av fritidsområden.

Ur många synpunkter torde det lämpligaste vara, att lantbruksnämnderna finge bli de organ som närmast skulle ansvara för denna inköpsverksamhet och eventuellt även förvaltningen av de inköpta områdena.

Emellertid torde beträffande förvaltningen ett samarbete böra etableras med respektive kommuner. Vissa värdefulla erfarenheter torde även kunna erhållas från den verksamhet som domänverket redan bedriver på egen mark. Denna fritidsverksamhet erhöll genom beslut vid fjolårets riksdag ökade resurser genom anslag ur domänverkets driftinkomster för anordnande av camping-, parkerings- och rastplatser på för fritidsändamål lämplig mark tillhörig domänverket.

Frågorna om fritidsverksamhetens skilda former är nu föremål för utredning bl. a. inom den i fjol tillkallade s. k. fritidsutredningen. I direktiven för denna utredning framhöll departementschefen, att domänverkets direkta engagemang i fritidsverksamheten på längre sikt torde få kombineras med direkta upplåtelse av mark i allmän eller enskild ägo för olika slag av fritidsändamål. I direktiven framhölls dock även att frågan om statens och kommunernas befattning med vidare markupplåtelse borde behandlas i annat sammanhang.

Vi kan icke betrakta det som tillfredsställande att denna frågas lösning skjuts på framtiden. Ett ianspråktagande av halva markfonden för förvärv av lämpliga fritidsområden vore en ur skilda synpunkter rimlig åtgärd och skulle utan onödig tidsspillan avsevärt öka tillgången på fritidsområden, som det i framtiden i vissa delar av vårt land kan väntas bli en mycket kännbar brist på. Vi förordar därför, att fritidsutredningen i sina överväganden även skall få pröva möjligheterna att disponera hälften av domänverkets markfond för förvärv av fritidsområden.

Med hänvisning till det ovan anförda hemställas,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa om sådana tilläggsdirektiv till fritidsutredningen, att utredningen även får pröva möjligheterna till ianspråktagande av förslagsvis hälften av domänverkets markfond för förvärv av fritidsområden i enlighet med vad i motionen anförts.

Stockholm den 16 januari 1963

Lennart Mattsson

Fritz Börjesson
i Glömminge

Anders Dahlgren

Rune Gustavsson
i Alvesta

Einar Larsson
i Borrbý

Bengt Börjesson
i Falköping

Sven Vigelsbo

Johannes Antonsson

John Eriksson
i Bäckmora